

Mittuniversitetet

Institutionen för utbildningsvetenskap

Utbildningsvetenskaplig kärna 15 h, UVK, Termin 1

Grundlärarutbildningen inriktning F-3.

Skriftlig omtentamen på lärandeteorier.

Dag: 2012 – 08 - 25

Tid: 9.00 – 12.00

Maxpoäng: 50 poäng

Gräns för ett godkänt resultat (motsvarande 5 bp): 26 poäng

Relationen mellan tentamenspoäng och bedömningspoäng:

46- 50	10 bp
42 - 45	9 bp
38 - 41	8 bp
34 - 37	7 bp
30 - 33	6 bp
26 - 29	5 bp
0 - 25	0 bp

Kom ihåg att **ange kod på alla sidor**. Fyll i uppgift 1 och 2 i tentan. Besvara **övriga uppgift på separata papper** och lämna in varje uppgift för sig.

Bedömningskriterier:

För att erhålla godkänt resultat på denna tentamen krävs att den studerande

- på ett tydligt sätt kan redogöra för centrala begrepp och synsätt som behandlas i avsnittet
- visa förmåga att reflektera över och kritiskt förhålla sig till kunskapsinnehållet i avsnittet

För att erhålla mer än godkänt resultat på denna tentamen krävs att den studerande, förutom att uppfylla kraven för godkänt

- kan jämföra och analysera de olika synsätt på lärande som ingår i avsnittet.

Lycka till!

Uppgift 1

5 poäng

Nedan följer ett antal påståenden som kan vara riktiga eller felaktiga enligt behavioristisk teori och Skinners undervisningsteknologi. Markera **fem** påståenden som du finner **felaktiga**. Du får 1 poäng för varje påstående som du finner.

Obs! Markerar du fler än 5 påståenden bedöms svaret med 0 poäng

- ☐ Undervisningsteknologi är en tillämpning av instrumentell betingning
- ☐ Mognadsbegreppet är centralt inom behaviorismen
- ☐ Shaping/formning avser ett tillvägagångssätt som ingår i instrumentell betingning
- ☐ Skinner förespråkar att positiv förstärkning ger snabbare och bästa inlärningsresultatet
- ☐ En respons kan sägas vara en form av feed-back inom behaviorismen
- ☐ Aversiv förstärkning är ett annat uttryck för någon form av bestraffning
- ☐ En stimulus kan vara allt från en retning av smaksinnet till en komplicerad fråga inom geometri
- ☐ Ett förstärkningsschema kan konstrueras efter tidsintervall
- ☐ Intermittent förstärkning innebär att förstärkningen uteblir helt
- ☐ Den optimala inläringen sker om helheten presenteras först och sedan bryts ned i mindre beståndsdelar
- ☐ Progression i ett inlärningsmaterial innebär att frågorna blir svårare och svårare
- ☐ När man når terminalbeteendet så har man kört fast och måste börja om från början igen
- ☐ Behaviorismen/Skinner ser till miljöns avgörande betydelse för inläring och formandet av individen
- ☐ Arrangerad förstärkning kan t.ex. vara en guldstjärna i undervisningssammanhang
- ☐ Undervisningsteknologin/Skinner menade att läraren blir helt överflödig vid användandet av programmerat undervisningsmaterial
- ☐ En förstärkning måste alltid föregås av en respons
- ☐ Enligt Skinner strävar undervisningsteknologi till att den yttre förstärkningen ska leda till självförstärkning

- ☐ En respons måste alltid föregås av en stimulus
- ☐ Skinner var kritisk till den undervisning som han kunde studera i sin dotters skola då positiv förstärkning gavs alltför ofta
- ☐ Undervisningsteknologi fick kritik av dåtidens kritiker för att den ledde till alltför intellektuella tankeprocesser i inläringen vilket bidrog till djupgående kunskaper

Uppgift 2

5 poäng

Nedan följer ett antal påståenden som kan vara riktiga eller felaktiga enligt Piagets kognitiva teori och hans stadieteori. Markera **fem** påståenden som du finner **riktiga**.

Obs! Markerar du fler än 5 påståenden bedöms svaret med 0 poäng

- ☐ Den kognitiva teorin handlar om hur undervisning ska arrangeras
- ☐ Piagets kognitiva teori är exempel på ett konstruktivistiskt synsätt på kunskapsutveckling
- ☐ Adaptionprocessen avslutas vid ca 16 års ålder
- ☐ Det språkliga samspelet har ingen betydelse för hur barnets tänkande utvecklas
- ☐ Piaget menade att den kognitiva utvecklingen kan förklaras som ett universellt fenomen
- ☐ Individens kognitiva utveckling styrs enbart av yttre miljöpåverkan
- ☐ Mognadsbegreppet är centralt i Piagets syn på utveckling
- ☐ Barnet bildar först abstrakta begrepp innan det utvecklar handlingsbegrepp
- ☐ Tankestrukturer kan endast utvecklas/förändras genom imitation
- ☐ Individens kan tänka formella/abstrakta tankar efter det att den kan tänka i konkreta handlingar
- ☐ Adaptionprocessen innebär att jämvikt uppnås mellan konkret och abstrakt tänkande
- ☐ Schemabegreppet används när man talar om de kommunikativa strukturer som existerar mellan individer
- ☐ Obalans i adaptionprocessen leder till ackommodation
- ☐ Den kognitiva teorin utvecklades genom noggranna observationsstudier där barn fick uppgifter/ställdes inför situationer som de skulle lösa
- ☐ Ackommodation är en process som utjämnar kognitiv obalans
- ☐ Pedagogiska konsekvenser enligt Piagets synsätt blir att lärarens uppgift är att lämna barnet åt sig självt – läraren blir överflödig
- ☐ Assimilation innebär att individen anpassar befintliga scheman till yttre omständigheter
- ☐ Assimilation handlar om att tolka intryck utifrån tidigare erfarenheter

Uppgift 3

10 poäng

Det är flera forskare som har utgått från J. Piagets teori när de har utvecklat sitt synsätt på lärande och lärandeprocesser. Redogör för en sådan vidareutveckling.

Uppgift 4

10 poäng

Vad avsåg J. Dewey med att skolan bör sträva efter att vara ett miniatyrsamhälle?

- a) Utveckla Deweys argument
- b) Ge konkreta exempel på vad det kunde innebära enligt Dewey.

Uppgift 5

8 poäng

- a) Förklara innebörden i den närmaste utvecklingszonen (ZPD).
- b) Förklara och exemplifiera innebörden i begreppet artefakt utifrån ett sociokulturella synsättet på lärande .

Uppgift 6

12 poäng

Redogör för och ge exempel på pedagogiska konsekvenser ur.

- a) ett behavioristiskt synsätt på inläring/lärande
- b) ett konstruktivistiskt synsätt enligt Piagets teori om kognitiv utveckling
- c) ett sociokulturellt synsätt på lärande